Hoger Beroepsonderwijs

STUDIEGEBIED

HANDELSWETENSCHAPPEN EN BEDRIJFSKUNDE

Opleiding
Bank, Beurs en Financiën
BO HB 005

Inhoud

1 Opleiding 5
1.1 Relatie opleiding – Referentiekader 5
1.2 Inhoud 5
1.3 Certificering 5
1.4 Niveau 6
1.5 Duur 6
1.6 Plaats van de opleiding in het studiegebied 6
1.7 Modules 6
1.8 Leertraject 8
1.9 Sleutelvaardigheden 9
2 Basiscompetenties van de opleiding 10
2.1 Operationeel beheer 10
2.2 Financieel management 10
2.3 Communicatie 10
3 Modules 15
3.1 Economie (M HB 044) 15
3.1.1 Situering van de module in de opleiding 15
3.1.2 Instapvereisten voor de module 15
3.1.3 Studieduur 15
3.1.4 Basiscompetenties 15
3.2 Inleiding in burgerlijk- handels- en sociaal recht (M HB 045) 15
3.2.1 Situering van de module in de opleiding 15
3.2.2 Instapvereisten voor de module 15
3.2.3 Studieduur 15
3.2.4 Basiscompetenties 15
3.3 Inleiding financiën (M HB 046) 16
3.3.1 Situering van de module in de opleiding 16
3.3.2 Instapvereisten voor de module 16
3.3.3 Studieduur 16
3.3.4 Basiscompetenties 16
3.4 Vennootschapsrecht (M HB 047) 16
3.4.1 Situering van de module in de opleiding 16
3.4.2 Instapvereisten voor de module 16
3.4.3 Studieduur 16
3.4.4 Basiscompetenties 16
3.5 Inleiding Verzekeringen (M HB 048) 17
3.5.1 Situering van de module in de opleiding 17
3.5.2 Instapvereisten 17
3.5.3 Studieduur 17
3.5.4 Basiscompetenties 17
3.6 Handels- en financiële technieken (M HB 049) 17
3.6.1 Situering van de module in de opleiding 17
3.6.2 Instapvereisten 17
3.6.3 Studieduur 18
3.6.4 Basiscompetenties 18
3.7 Personenbelasting (M HB 050) 18
3.7.1 Situering van de module in de opleiding 18
3.7.2 Instapvereisten 18
3.7.3 Studieduur 18
3.7.4 Basiscompetenties 18
3.8 Management voor de financiële sector (M HB 051) 19
3.8.1 Situering van de module in de opleiding 19
3.8.2 Instapvereisten 19
3.8.3 Studieduur 19
3.8.4 Basiscompetenties 19

3.9 Theorie van de financiële verrichtingen (M HB 052) 19
3.9.1 Situering van de module in de opleiding 19
3.9.2 Instapvereisten 19
3.9.3 Studieduur 19
3.9.4 Basiscompetenties 19
3.10 Statistiek en financiën (M HB 053) 20
3.10.1 Situering van de module in de opleiding 20
3.10.2 Instapvereisten 20
3.10.3 Studieduur 20
3.10.4 Basiscompetenties 20
3.11 Financiële en balansanalyse (M HB 054) 20
3.11.1 Situering van de module in de opleiding 20
3.11.2 Instapvereisten 20
3.11.3 Studieduur 20
3.11.4 Basiscompetenties 20
3.12 Communicatie en verkoop in de financiële sector (M HB 055) 21
3.12.1 Situering van de module in de opleiding 21
3.12.2 Instapvereisten 21
3.12.3 Studieduur 21
3.12.4 Basiscompetenties 21
3.13 Beurs en beleggen (M HB 056) 21
3.13.1 Situering van de module in de opleiding 21
3.13.2 Instapvereisten 21
3.13.3 Studieduur 22
3.13.4 Basiscompetenties 22
3.14 De levensverzekering (M HB 057) 22
3.14.1 Situering van de module in de opleiding 22
3.14.2 Instapvereisten 22
3.14.3 Studieduur 22
3.14.4 Basiscompetenties 22
3.15 Risk- en bankmanagement (M HB 058) 22
3.15.1 Situering van de module in de opleiding 22
3.15.2 Instapvereisten 23
3.15.3 Studieduur 23
3.15.4 Basiscompetenties 23
3.16 Kredieten (M HB 059) 23
3.16.1 Situering van de module in de opleiding 23
3.16.2 Instapvereisten 23
3.16.3 Studieduur 23
3.16.4 Basiscompetenties 23
3.17 Successieplanning en patrimoniaal advies (M HB 060) 24
3.17.1 Situering van de module in de opleiding 24
3.17.2 Instapvereisten 24
3.17.3 Studieduur 24
3.17.4 Basiscompetenties 24
3.18 Portfoliomanagement (M HB 061) 24
3.18.1 Situering van de module in de opleiding 24
3.18.2 Instapvereisten 24
3.18.3 Studieduur 24
3.18.4 Basiscompetenties 24
3.19 Ongevallen-, ziekte-, en invaliditeitsverzekering (M HB 062) 25
3.19.1 Situering van de module in de opleiding 25
3.19.2 Instapvereisten 25
3.19.3 Studieduur 25
3.19.4 Basiscompetenties 25
3.20 Brandverzekering en industriële risico's (M HB 063) 25
3.20.1 Situering van de module in de opleiding 25
3.20.2 Instapvereisten 25

3.20.3 Studieduur ... 25
3.20.4 Basiscompetenties ... 25
3.21 Verzekeringsrecht en verzekeringen BA (M HB 064) ... 26
3.21.1 Situering van de module in de opleiding ... 26
3.21.2 Instapvereisten ... 26
3.21.3 Studieduur ... 26
3.21.4 Basiscompetenties ... 26
3.22 De automobielverzekering (M HB 065) ... 26
3.22.1 Situering van de module in de opleiding ... 26
3.22.2 Instapvereisten ... 26
3.22.3 Studieduur ... 26
3.22.4 Basiscompetenties ... 26
3.23 Bijzondere topics voor de financiële sector (M HB 066) ... 27
3.23.1 Situering van de module in de opleiding ... 27
3.23.2 Instapvereisten ... 27
3.23.3 Studieduur ... 27
3.23.4 Basiscompetenties ... 27
3.24 Praktijkleren (M HB 067) ... 27
3.24.1 Situering van de module in de opleiding ... 27
3.24.2 Instapvereisten ... 27
3.24.3 Studieduur ... 27
3.24.4 Basiscompetenties ... 28

1 Opleiding

1.1 Relatie opleiding – Referentiekader

De opleiding **Bank, Beurs en Financiën** hoort thuis in het studiegebied Handelswetenschappen en Bedrijfskunde. De opleiding is afgeleid van de profielomschrijvingen van "bediende in een bankkantoor of verzekeringskantoor", zoals uitgewerkt door verschillende banken en verzekeringsmaatschappijen. Het bank- en het verzekeringswezen hebben bijzonder veel gemeenschappelijke raakvlakken, zodat het mogelijk was om voor beide sectoren één gemeenschappelijk opleidingsprofiel te weerhouden. Aangezien de SERV geen beroepsprofiel heeft ontworpen, werden de Wet Willems en de eerder vermelde interne profielomschrijvingen van banken en verzekeringen als referentiekader gebruikt.

Bij de opbouw van het programma van de HBO-opleiding Bank, Beurs en Financiën, is nauw overleg gepleegd met diverse banken en verzekeringsmaatschappijen. Ook de al bestaande financiële opleidingen op het niveau van Bachelor, waren een referentiekader om de te bereiken eindcompetenties vast te leggen. Verder konden we steunen op de bereidwillige medewerking van de CBFA. Hun inbreng in de verschillende opleidingsonderdelen waren van grote waarde om een praktijkgericht opleidingsprofiel te ontwerpen. Ook de afstemming op het wettelijke kader heeft de CBFA zeer nauwgezet uitgevoerd.

De cursisten die de opleiding "Bank, Beurs en Financiën" gevolgd hebben, kunnen het beroep van verzekerings- of bankbediende uitoefenen om eventueel door te groeien naar kantoordirecteur of verzekeringsmakelaar. In de loop van de verkennende gesprekken, waaraan vertegenwoordigers van diverse banken deelnamen (oa. VDK, ING, Fortis, Belgische Beroepsvereniging van Zelfstandige Bank- en Verzekeringsbemiddelaars etc.) is het duidelijk geworden dat de sector vragende partij is naar een specifieke en hedendaagse opleiding "Bank, Beurs en Financiën". Het huidige wettelijke kader (wet Willems en wet Cauwenberghs), waardoor personeelsleden uit de financiële sector verplicht zijn om verschillende opleidingen te volgen, garandeert ons een blijvende vraag naar de opleiding HBO Bank, Beurs en Financiën.

1.2 Inhoud

In de eerste plaats is deze opleiding bedoeld voor mensen die tewerkgesteld zijn of willen worden in de financiële sector. Door de branchevervaging worden de verzekeringen, het bankieren en het beleggen als een globale dienstverlening naar de cliënt toe beschouwd. De nadruk ligt meer en meer op advies. Vandaar dat een aantal van deze werknemers (zoals zelfstandige kantoorhouders en bedienden in bank- en verzekeringskantoren) door het volgen van deze opleiding hopen voldoende gespecialiseerde kennis te verwerven om hun taak in de toekomst optimaal te kunnen blijven uitvoeren. Bovendien worden door het nijpende tekort aan voldoende gespecialiseerd personeel op de arbeidsmarkt, mensen aangetrokken die alleen maar beschikken over een algemeen secundair diploma of die eventueel hoger onderwijs gericht op een volledig ander beroepsprofiel hebben gevolgd. Ook voor deze mensen wenst deze opleiding een meerwaarde te bieden. In de opleiding Bank, Beurs en Financien leert men competenties verwerven die betrekking hebben op het functioneren als bediende in de bank- of verzekeringssector.

Deze competenties vertrekken vanuit verschillende invalshoeken. Denken we maar aan het persoonlijk adviseren van de cliënt, de contacten met het intern cliëntsysteem, het organiseren van commerciele acties of het naleven van de algemene en wettelijke richtlijnen (bvb. Mifid).

Uit de gesprekken die we hebben gevoerd met de verantwoordelijken van bankinstellingen en beroepsorganisaties, is gebleken dat de volgende basiscompetenties als bijzonder belangrijk worden ervaren:

1.3 Certificering

Wie de opleiding met succes voltooit, behaalt het diploma geagregeerde Bank, Beurs en Financiën.

1.4 Niveau

De opleiding wordt ingedeeld als HBO.

1.5 Duur

De duur van de HBO- opleiding Bank, Beurs en Financiën bedraagt 1340 lestijden.

1.6 Plaats van de opleiding in het studiegebied

Nr.	Opleidingen	Code	Lestijden	Niveau	Referentiekader	Reglementering
1	Hotel- en cateringmanagement	BO HB 001	1440	HBO		
2	Reisleider	BO HB 002	440	HBO		
3	Gids	BO HB 003	440	HBO		
4	Bank, Beurs en Financiën	BO HB 005	1340	HBO	Wet Willems	Wet Willems

1.7 Modules

De opleiding Bank, Beurs en Financiën bestaat uit 24 modules waarvan 1 module een lestijd heeft van 120 u, 2 modules een lestijd hebben van 80u, 11 modules een lestijd van 60u. en tot slot 10 modules een lestijd hebben van 40u. Er bestaat een mogelijkheid om te voorzien in submodules met een korte looptijd.

De modules richten zich op het aanleren en vormen van basiscompetenties die gestoeld zijn op basiskennis en –vaardigheden en communicatie. Het praktijkleren – werkplekleren vormt hierin een wezenlijk - belangrijke potentieel aan leermogelijkheden.

De opleiding kenmerkt zich in het procesmatig karakter en dit vertaalt zich in een progressief opgebouwd leertraject. Zo kan een cursist die met succes relevante basismodules gevolgd heeft, al ingeschakeld worden in een bank- of verzekeringskantoor.

Naam	Code	Lestijden
Economie	M HB 044	60
Inleiding in burgerlijk-, handels- en sociaal recht	M HB 045	60
Inleiding financiën	M HB 046	40
Vennootschapsrecht	M HB 047	40
Inleiding verzekeringen	M HB 048	60
Handels- en financiële technieken	M HB 049	60
Personenbelasting	M HB 050	40
Management voor de financiële sector	M HB 051	120
Theorie van de financiële verrichtingen	M HB 052	40
Statistiek en financiën	M HB 053	40
Financiële- en balansanalyse	M HB 054	40
Communicatie en verkoop in de financiële sector	M HB 055	40
Beurs en beleggingen	M HB 056	80
De levensverzekering	M HB 057	60
Risk en bankmanagement	M HB 058	60
Kredieten	M HB 059	80
Successieplanning en patrimoniaal advies	M HB 060	40
Portfoliomanagement	M HB 061	40

Ongevallen-, ziekte- en invaliditeitsverzekering	M HB 062	60
Brandverzekering en industriële risico's	M HB 063	60
Verzekeringsrecht en verzekeringen BA	M HB 064	60
De automobielverzekering	M HB 065	60
Bijzondere topics voor de financiële sector	M HB 066	40
Praktijkleren	M HB 067	60

1.8 Leertraject

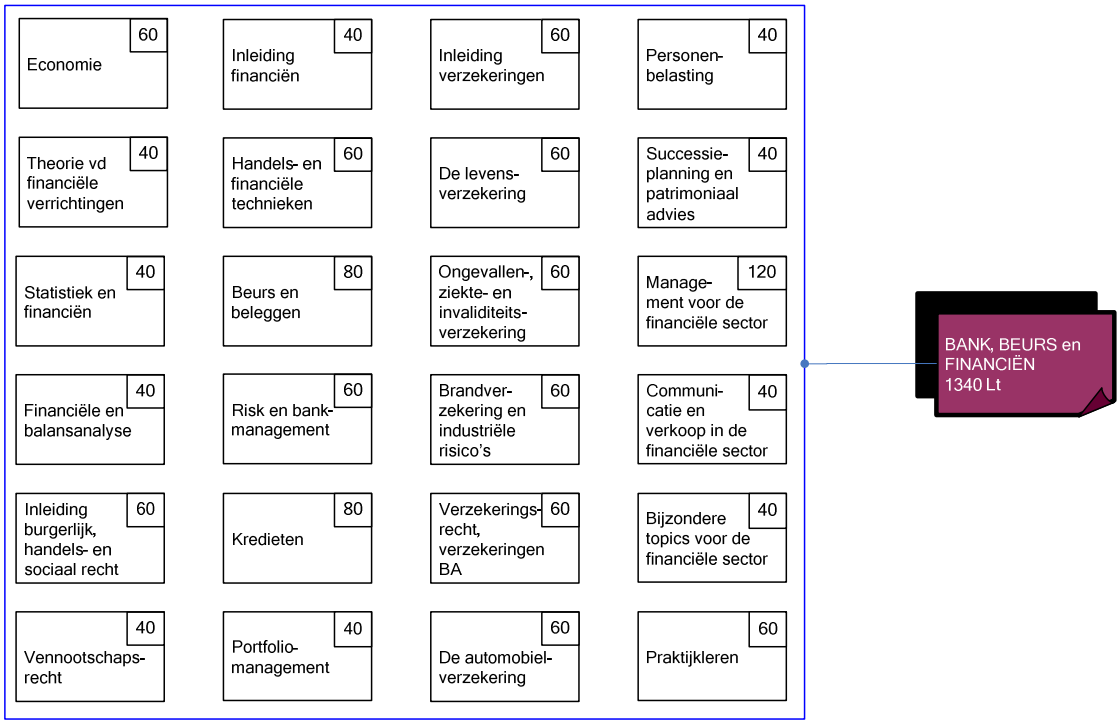

1.9 Sleutelvaardigheden

Code	Sleutelvaardigheid	Specificatie
SV01	ABSTRACT DENKEN	In staat zijn verder te denken dan concreet waarneembare gegevens.
SV02	ACCURATESSE	Erop gericht zijn binnen de voorgeschreven tijd een taak nauwkeurig te voltooien.
SV04	BESLISSINGSVERMOGEN	In staat zijn een standpunt in te nemen of tot een handeling over te gaan, en er ook de verantwoordelijkheid voor op te nemen.
SV05	COMMERCIEEL INZICHT	Blijk geven van inzicht in de wijze waarop goederen en diensten gekocht en verkocht worden.
SV06	CONTACTVAARDIGHEID	In staat zijn om contact te leggen en eventueel te onderhouden, ook in moeilijke situaties (onder meer met mensen met verschillende opvattingen en achtergrond).
SV07	CREATIVITEIT	In staat zijn om persoonlijke ideeën en oplossingen te bedenken en uit te voeren.
SV09	DOORZETTINGSVERMOGEN	In staat zijn om, ondanks moeilijkheden, op een doel gericht te blijven.
SV10	EEN WERKPLAN KUNNEN MAKEN	In staat zijn om op systematische wijze te beslissen welke stappen men bij de uitvoering van een taak zal zetten.
SV12	FLEXIBILITEIT	In staat zijn om zich aan te passen aan wijzigende omstandigheden, onder meer middelen, doelen, mensen en procedures.
SV13	IMAGOBEWUSTZIJN	In staat zijn om de impact van eigen gedrag en voorkomen in te schatten.
SV16	KUNNEN OMGAAN MET INFORMATIE	In staat zijn om informatie te verzamelen, te verwerken en te verstrekken.
SV17	KWALITEITSBEWUSTZIJN	In staat zijn om in te schatten aan welke vereisten een product of dienst moet voldoen en in staat zijn om aan die vereisten tegemoet te komen.
SV19	LEERGIERIGHEID	In staat zijn om actief te zoeken naar situaties om zijn competenties te verbreden en te verdiepen.
SV23	PROBLEMEN ONDERKENNEN EN OPLOSSEN	Zien dat er een probleem is, waar het precies gesitueerd is en er een oplossing voor aanreiken
SV35	ZIN VOOR SAMENWERKING	In staat zijn om gemeenschappelijk aan eenzelfde taak te werken.

2 Basiscompetenties van de opleiding

2.1 Operationeel beheer

De cursist die de opleiding gevolgd heeft, kan de visie en beleidplannen van het hoofdkantoor vertalen in activiteitenplannen voor de eigen vestiging. Hij/zij kan sturing geven aan de uitvoering van de commerciële planning en draagt de verantwoordelijkheid voor de realisatie van de verkoopresultaten. Tevens wordt de eigen vestiging beheerd volgens de administratieve richtlijnen van het hoofdkantoor. Zowel het intern reglement als de algemeen vigerende wetgeving wordt nauwlettend en minutieus opgevolgd.

2.2 Financieel management

De cursist kan op basis van diverse omgevingsvariabelen de toegewezen budgetten omzetten in deelbudgetten en te realiseren doelstellingen. Hij/zij kan de financiële gegevens van de eigen vestiging analyseren en zorgen voor bijsturing van het eigen beleid om de vooropgestelde doelstellingen (vooralsnog) te realiseren. Ook de basisbeginselen van boekhouding komen aan bod.

2.3 Communicatie

De cursist kan assertief en klantgericht optreden. Hij/zij kan professioneel, zowel op een schriftelijke als een mondelinge manier communiceren met medewerkers, interne en externe klanten.

Code	Basiscompetenties
	De cursist kan:
HB 005 BC 001	➢ de juiste terminologie gebruiken op macro-economisch gebied
HB 005 BC 002	➢ consumenten- en producentengedrag plaatsen in de economische context
HB 005 BC 003	➢ economische indicatoren bespreken
HB 005 BC 004	➢ economische gebeurtenissen verklaren aan de hand van indicatoren
HB 005 BC 005	➢ de rol van de overheid toelichten
HB 005 BC 006	➢ het internationaal handelsverkeer bespreken
HB 005 BC 007	➢ rechtsbronnen en indeling van het recht toelichten
HB 005 BC 008	➢ elementen van familierecht, zakenrecht, verbintenissenrecht en sociaal recht bespreken
HB 005 BC 009	➢ de problematiek van cao's, arbeidsovereenkomsten en arbeidsreglementering beschrijven
HB 005 BC 010	➢ het statuut van handelaar en handelsvennootschappen beschrijven
HB 005 BC 011	➢ de sociale zekerheid en de wet op de arbeidsongevallen bespreken
HB 005 BC 012	➢ eenvoudige juridische vraagstukken oplossen betreffende burgerlijk, handels- en sociaal recht
HB 005 BC 013	➢ het begrip handelsfonds toelichten
HB 005 BC 014	➢ de werking van de financiële markten beschrijven
HB 005 BC 015	➢ de evolutie in het financiewezen toelichten
HB 005 BC 016	➢ het doel, de werking en het beleid van monetaire overheden analyseren
HB 005 BC 017	➢ het monetaire beleid van de centrale banken kaderen
HB 005 BC 018	➢ het toezicht op financiële instellingen kaderen in een historisch perspectief
HB 005 BC 019	➢ de Belgische kapitaal- en geldmarkt bespreken
HB 005 BC 020	➢ de deontologie in de financiële sector beschrijven
HB 005 BC 021	➢ de regels van o.m. de antiwitwaswetgeving erkennen
HB 005 BC 022	➢ op zelfstandige wijze nieuwe regelgeving opzoeken
HB 005 BC 023	➢ de praktische organisatie van een bankkantoor bespreken
HB 005 BC 024	➢ begrippen ivm vennootschapsrecht in een juist kader plaatsen

HB 005 BC 025	➢ de verschillende vennootschapsvormen bespreken
HB 005 BC 026	➢ verschillen en overeenkomsten tussen vennootschapsvormen aanduiden
HB 005 BC 027	➢ voor- en nadelen van verschillende vennootschapsvormen bespreken
HB 005 BC 028	➢ het Wetboek van Vennootschappen gebruiken
HB 005 BC 029	➢ juridische informatie toelichten
HB 005 BC 030	➢ de stappen van vorming en herstructurering van vennootschappen bespreken
HB 005 BC 031	➢ internationale vennootschapsvormen opsommen
HB 005 BC 032	➢ de basisprincipes van het verzekeringsrecht toelichten
HB 005 BC 033	➢ de deontologie van het beroep bespreken
HB 005 BC 034	➢ de vakterminologie kaderen in een juiste context
HB 005 BC 035	➢ het nut van verschillende verzekeringsproducten kritisch doorlichten
HB 005 BC 036	➢ een polis nazien, aanpassen en eventueel verbeteren
HB 005 BC 037	➢ de classificatie van verschillende soorten verzekeringen herkennen
HB 005 BC 038	➢ een geschil onderzoeken
HB 005 BC 039	➢ besluiten en aanbevelingen formuleren
HB 005 BC 040	➢ het ontstaan en de organisatie van de handel omschrijven
HB 005 BC 041	➢ de structuur van de handelsbalans toelichten
HB 005 BC 042	➢ de handelspolitiek en handelsverdragen verduidelijken
HB 005 BC 043	➢ de evolutie van de Europese Integratie schetsen.
HB 005 BC 044	➢ de Belgische regels van de douane opzoeken en toepassen
HB 005 BC 045	➢ aspecten van handelstechnieken en financiële producten kritisch evalueren
HB 005 BC 046	➢ cijfergegevens verzamelen om een oordeel te vellen over een handelsopportuniteit
HB 005 BC 047	➢ actuele handelsdocumenten toelichten
HB 005 BC 048	➢ betaling- en financieringstechnieken ivm het handelsgebeuren bespreken
HB 005 BC 049	➢ risicobeheer beoordelen en alternatieven formuleren
HB 005 BC 050	➢ het nut van de incoterms verduidelijken
HB 005 BC 051	➢ de categorie van belastingplichtigen aanduiden
HB 005 BC 052	➢ de belastbare inkomsten plaatsen in de juiste categorie
HB 005 BC 053	➢ een fiscale aangifte correct invullen
HB 005 BC 054	➢ de verschillende aftrekposten bespreken
HB 005 BC 055	➢ de fiscale impact van aftrekposten berekenen
HB 005 BC 056	➢ de wetgeving toepassen en probleemoplossend werken
HB 005 BC 057	➢ correct omgaan met cijfergegevens
HB 005 BC 058	➢ de beste oplossing in verschillende situaties aanduiden
HB 005 BC 059	➢ advies op maat van de klant geven
HB 005 BC 060	➢ een organisatie doorlichten
HB 005 BC 061	➢ processen ontwerpen om de administratie op een efficiënte manier te organiseren
HB 005 BC 062	➢ verschillende technieken ivm personeelsbeleid toelichten
HB 005 BC 063	➢ eenvoudige handelsdocumenten correct boeken
HB 005 BC 064	➢ basisconcept van de dubbele boekhouding bespreken
HB 005 BC 065	➢ een eenvoudige boekhouding voeren
HB 005 BC 066	➢ cijfergegevens verzamelen om een financieel oordeel te vellen over een onderneming
HB 005 BC 067	➢ interne controlesystemen bespreken
HB 005 BC 068	➢ beroepsspecifieke maatregelen bespreken
HB 005 BC 069	➢ beroepsspecifieke maatregelen nauwkeurig toepassen
HB 005 BC 070	➢ het belang van en commercieel beleid toelichten

HB 005 BC 071	➢ enkelvoudige intrest en disconto berekenen
HB 005 BC 072	➢ samengestelde intrest en disconto berekenen
HB 005 BC 073	➢ aanbod van intrestvoeten van verschillende banken vergelijken
HB 005 BC 074	➢ aflossingen en vervroegde terugbetalingen berekenen
HB 005 BC 075	➢ het belang van annuïteiten toelichten
HB 005 BC 076	➢ annuïteiten berekenen
HB 005 BC 077	➢ informatie verwerken tot een bruikbare gegevensbron
HB 005 BC 078	➢ de basisbegrippen van statistiek en financiën definiëren
HB 005 BC 079	➢ eenvoudige statistische formules toepassen
HB 005 BC 080	➢ het belang van een goede ordening van gegevens bespreken
HB 005 BC 081	➢ gegevens verhelderend voorstellen op grafische wijze
HB 005 BC 082	➢ rendementsberekening van een portefeuille evalueren
HB 005 BC 083	➢ een rendement interpreteren
HB 005 BC 084	➢ een rendement analyseren
HB 005 BC 085	➢ informatie verzamelen om inzicht te krijgen in het financiële luik van een onderneming
HB 005 BC 086	➢ de verschillende posten van een jaarrekening toelichten
HB 005 BC 087	➢ financiële informatie uit een jaarrekening halen
HB 005 BC 088	➢ een jaarrekening kritisch evalueren
HB 005 BC 089	➢ een vermogensstroomanalyse uitvoeren
HB 005 BC 090	➢ de voornaamste financiële kengetallen berekenen
HB 005 BC 091	➢ de voornaamste financiële kengetallen interpreteren
HB 005 BC 092	➢ de financiële gezondheidstoestand van een onderneming nagaan
HB 005 BC 093	➢ de financiële gezondheidstoestand van een onderneming bespreken
HB 005 BC 094	➢ verbanden leggen tussen verschillende financiële situaties in een onderneming
HB 005 BC 095	➢ mogelijke oorzaken van financiële problemen opsporen
HB 005 BC 096	➢ voorstellen formuleren indien het resultaat minder goed is
HB 005 BC 097	➢ op een effectieve manier informatie over dienstenmarketing vergaren
HB 005 BC 098	➢ segmentatie, doelgroepkeuze en positionering binnen de marketing situeren
HB 005 BC 099	➢ een klacht op een gestructureerde en professionele manier aanpakken
HB 005 BC 100	➢ vormen van verbale en non-verbale klachten interpreteren
HB 005 BC 101	➢ klantgericht argumenteren
HB 005 BC 102	➢ op een professionele manier een commercieel gesprek voeren
HB 005 BC 103	➢ informatie verzamelen over een bepaalde activaklasse
HB 005 BC 104	➢ relevante informatie uitkiezen
HB 005 BC 105	➢ de financiële terminologie uitleggen
HB 005 BC 106	➢ verbanden leggen tussen verkregen informatie
HB 005 BC 107	➢ de prijsvorming van verschillende instrumenten uitleggen
HB 005 BC 108	➢ koersgegevens interpreteren en gebruiken
HB 005 BC 109	➢ aandelen onderling vergelijken en een keuze maken
HB 005 BC 110	➢ obligaties onderling vergelijken en een keuze maken
HB 005 BC 111	➢ cashinstrumenten onderling vergelijken en een keuze maken
HB 005 BC 112	➢ het wettelijk kader van de verzekeringsproducten toelichten
HB 005 BC 113	➢ de controleorganismen bespreken
HB 005 BC 114	➢ samenstelling van een portefeuille kritisch evalueren
HB 005 BC 115	➢ financiële informatiebronnen opzoeken
HB 005 BC 116	➢ verworven informatie bespreken
HB 005 BC 117	➢ behoeften van klanten identificeren
HB 005 BC 118	➢ verbanden leggen tussen de verschillende beleggingsproducten

HB 005 BC 119	➢ verzekeringen inpassen in een beleggingsportefeuille
HB 005 BC 120	➢ een beleggingsportefeuille opvolgen en waar nodig aanpassen
HB 005 BC 121	➢ nieuwe kennis integreren in een beleggingsstrategie
HB 005 BC 122	➢ risico's verbonden aan internationale betalingen in concrete situaties detecteren en beoordelen
HB 005 BC 123	➢ de vakterminologie correct gebruiken
HB 005 BC 124	➢ verbanden leggen tussen de gegevens en daar conclusies uittrekken
HB 005 BC 125	➢ de basisbeginselen van het indekken van renterisico's uitleggen
HB 005 BC 126	➢ indekkingtechnieken die de banken aanbieden om deze risico's te beheren beoordelen
HB 005 BC 127	➢ de rol van de bank ivm documentaire kredieten schetsen
HB 005 BC 128	➢ probleemoplossend werken voor vraagstukken van buitenlands betalingsverkeer
HB 005 BC 129	➢ adviseren in de keuze van de geschikte betalingstechnieken en de concrete modaliteiten ervan
HB 005 BC 130	➢ verschillende soorten kredieten bespreken
HB 005 BC 131	➢ juiste kredietvorm toepassen voor concrete gevallen
HB 005 BC 132	➢ de kosten van een krediet berekenen
HB 005 BC 133	➢ behoeften van klanten identificeren en analyseren
HB 005 BC 134	➢ de kredietwaardigheid in een dossier onderzoeken
HB 005 BC 135	➢ het dossier bekritiseren en een advies formuleren
HB 005 BC 136	➢ in concrete gevalstudies een combinatie van kredieten voorstellen
HB 005 BC 137	➢ klantgericht werken
HB 005 BC 138	➢ de vakterminologie correct gebruiken
HB 005 BC 139	➢ de beginselen van erfrecht uitleggen
HB 005 BC 140	➢ een aangifte van nalatenschap bespreken
HB 005 BC 141	➢ de fiscale impact van de erfopvolging bespreken
HB 005 BC 142	➢ de noodzaak om aan successieplanning te doen aantonen
HB 005 BC 143	➢ de soorten testamenten uitleggen
HB 005 BC 144	➢ technieken uitleggen om aan familiale vermogensoverdracht te doen
HB 005 BC 145	➢ kennis van het erfrecht in een commercieel gesprek bij klanten toepassen
HB 005 BC 146	➢ de financiële informatiebronnen bespreken
HB 005 BC 147	➢ de jaarrekeningen gebruiken om bedrijfsresultaten te evalueren
HB 005 BC 148	➢ verschillende aandelen met elkaar vergelijken binnen sectoriele mogelijkheden
HB 005 BC 149	➢ verbanden leggen tussen de gegevens en daar conclusies uittrekken
HB 005 BC 150	➢ een beleggingsportefeuille structureren
HB 005 BC 151	➢ obligaties selecteren rekening houdend met de marktevoluties
HB 005 BC 152	➢ kwantitatieve modellen bij de selectie van effecten toepassen
HB 005 BC 153	➢ beleggingsvormen beoordelen en inpassen in een portefeuille
HB 005 BC 154	➢ de wettelijk verplichte ziekteverzekering uitleggen
HB 005 BC 155	➢ de persoonlijke en collectieve ongevallenverzekeringen bespreken
HB 005 BC 156	➢ het belang van een verzekering gewaarborgd inkomen onderkennen
HB 005 BC 157	➢ aan de hand van een polis de hospitalisatieverzekering bespreken
HB 005 BC 158	➢ aan de hand van een polis de zorgverzekering bespreken
HB 005 BC 159	➢ de reis- en bijstandsverzekering uitleggen
HB 005 BC 160	➢ verzekeringsmaatschappijen onderling vergelijken
HB 005 BC 161	➢ een gepast verzekeringsvoorstel formuleren aan een klant
HB 005 BC 162	➢ de specifieke wetgeving inzake brandverzekering uitleggen
HB 005 BC 163	➢ de poliswaarborgen en polisuitsluitingen toelichten
HB 005 BC 164	➢ de evolutie in het eigen vakdomein schetsen

HB 005 BC 165	➢ de diverse schattingsmethodes onderkennen
HB 005 BC 166	➢ schattingsmethodes in praktijk brengen en berekeningen maken
HB 005 BC 167	➢ de schade begroten
HB 005 BC 168	➢ schadeberekening en regelingen voorstellen
HB 005 BC 169	➢ de gepaste risicoverzekeringen voorstellen aan de klanten
HB 005 BC 170	➢ de specifieke wetgeving inzake BA uitleggen
HB 005 BC 171	➢ de poliswaarborgen en polisuitsluitingen toelichten
HB 005 BC 172	➢ de tak burgerlijke aansprakelijkheid toelichten
HB 005 BC 173	➢ de tarificaties en polisvoorwaarden vergelijken
HB 005 BC 174	➢ schattingsmethodes in praktijk brengen en berekeningen maken
HB 005 BC 175	➢ de premie berekenen
HB 005 BC 176	➢ de schadegevallen in B.A. begroten en een regeling voorstellen
HB 005 BC 177	➢ de gepaste risicoverzekeringen voorstellen aan de klanten
HB 005 BC 178	➢ de tak automobielverzekering afbakenen
HB 005 BC 179	➢ de tak autoverzekering toelichten
HB 005 BC 180	➢ de tarificatie en polisvoorwaarden bespreken
HB 005 BC 181	➢ schattingsmethodes toelichten
HB 005 BC 182	➢ de premie kritisch vergelijken
HB 005 BC 183	➢ schadegevallen in autoverzekeringen begroten
HB 005 BC 184	➢ de gepaste automobielverzekering voorstellen aan de klanten
HB 005 BC 185	➢ recente wijzigingen in het vakgebied toelichten
HB 005 BC 186	➢ nieuwe regels erkennen en toepassen
HB 005 BC 187	➢ aanbevelingen formuleren aan de hand van nieuwe informatie
HB 005 BC 188	➢ de evoluties binnen de sector volgen
HB 005 BC 189	➢ de in de opleiding aangebrachte competenties integreren in een werkomgeving
HB 005 BC 190	➢ vlot en zelfstandig de wetgeving toepassen
HB 005 BC 191	➢ een dossier behandelen
HB 005 BC 192	➢ binnen de beschikbare termijn informatie op een doeltreffende manier verzamelen
HB 005 BC 193	➢ gegevens gestructureerd samenbrengen en op een originele manier voorstellen en bewerken
HB 005 BC 194	➢ eventuele hiaten in de informatie onderkennen
HB 005 BC 195	➢ onverwachte situaties opvangen en beheersen en probleemoplossend werken
HB 005 BC 196	➢ eindconclusies op een vlotte manier presenteren

3 Modules

3.1 Economie (M HB 044)

3.1.1 Situering van de module in de opleiding

De cursist verwerft inzicht tussen de economische theorie en de realiteit. In deze module wordt het belang van macro-economische indicatoren aangetoond. De cursist moet informatie kunnen opsporen, selecteren, structureren en analyseren.

3.1.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het vowassenenonderwijs.

3.1.3 Studieduur

60 lestijden

3.1.4 Basiscompetenties

Module Economie	**Code**
De cursist kan:	
➢ de juiste terminologie gebruiken op macro-economisch gebied	HB 005 BC 001
➢ consumenten- en producentengedrag plaatsen in de economische context	HB 005 BC 002
➢ economische indicatoren bespreken	HB 005 BC 003
➢ economische gebeurtenissen verklaren aan de hand van indicatoren	HB 005 BC 004
➢ de rol van de overheid toelichten	HB 005 BC 005
➢ het internationaal handelsverkeer bespreken	HB 005 BC 006

3.2 Inleiding in burgerlijk- handels- en sociaal recht (M HB 045)

3.2.1 Situering van de module in de opleiding

De cursist verwerft in deze module het nodige inzicht om onze sterk juridisch onderbouwde maatschappij te begrijpen. In deze module worden de juridische aspecten in praktijkcases bekeken. Via een grondige analyse komt men tot een probleemoplossend inzicht. Zo zal de cursist in staat zijn eenvoudige juridische vraagstukken op te lossen.

3.2.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het vowassenenonderwijs.

3.2.3 Studieduur

60 lestijden

3.2.4 Basiscompetenties

Module Inleiding in burgerlijk- , handels- en sociaal recht	**Code**
De cursist kan:	
➢ rechtsbronnen en indeling van het recht toelichten	HB 005 BC 007
➢ elementen van familierecht, zakenrecht, verbintenissenrecht en sociaal recht bespreken	HB 005 BC 008
➢ de problematiek van cao's, arbeidsovereenkomsten en arbeidsreglementering beschrijven	HB 005 BC 009
➢ het statuut van handelaar en handelsvennootschappen beschrijven	HB 005 BC 010
➢ de sociale zekerheid en de wet op de arbeidsongevallen bespreken	HB 005 BC 001

➢ eenvoudige juridische vraagstukken oplossen betreffende burgerlijk, handels- en sociaal recht	HB 005 BC 012
➢ het begrip handelsfonds toelichten	HB 005 BC 013

3.3 Inleiding financiën (M HB 046)

3.3.1 Situering van de module in de opleiding

In deze module wordt de cursist een inzicht in de structuur van de financiële sector in België en Europa aangeboden. Niet alleen de financiële instellingen komen aan bod, ook de ontwikkelingen in het financiewezen en het monetaire beleid van de centrale banken worden uitvoerig besproken. De regulering en toezicht op de financiële instellingen en de recente trends in verband met de antiwitwaswetgeving zijn eveneens onderwerpen die tot de inhoud van deze module behoren.

3.3.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het vowassenenonderwijs.

3.3.3 Studieduur

40 lestijden

3.3.4 Basiscompetenties

Module Inleiding financiën	Code
De cursist kan:	
➢ de werking van de financiële markten beschrijven	HB 005 BC 006
➢ de evolutie in het financiewezen toelichten	HB 005 BC 015
➢ het doel, de werking en het beleid van monetaire overheden analyseren	HB 005 BC 016
➢ het monetaire beleid van de centrale banken kaderen	HB 005 BC 017
➢ het toezicht op financiële instellingen kaderen in een historisch perspectief	HB 005 BC 018
➢ de Belgische kapitaal- en geldmarkt bespreken	HB 005 BC 019
➢ de deontologie in de financiële sector beschrijven	HB 005 BC 020
➢ de regels van o.m. de antiwitwaswetgeving erkennen	HB 005 BC 021
➢ op zelfstandige wijze nieuwe regelgeving opzoeken	HB 005 BC 022
➢ de praktische organisatie van een bankkantoor bespreken	HB 005 BC 023

3.4 Vennootschapsrecht (M HB 047)

3.4.1 Situering van de module in de opleiding

De cursist leert in deze module de verschillende kenmerken van de belangrijkste vennootschapsvormen. Elke vennootschapsvorm wordt grondig bekeken op aard, kapitaal, organen, oprichting en ontbinding. Ook de noodzaak tot vorming van een vennootschap en de eventuele herstructurering van vennootschappen maakt deel uit van de inhoud van deze cursus. Tot slot worden internationale mogelijkheden besproken.

3.4.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het vowassenenonderwijs.

3.4.3 Studieduur

40 lestijden

3.4.4 Basiscompetenties

Module Vennootschapsrecht	Code

De cursist kan:	
➢ begrippen ivm vennootschapsrecht in een juist kader plaatsen	HB 005 BC 024
➢ de verschillende vennootschapsvormen bespreken	HB 005 BC 025
➢ verschillen en overeenkomsten tussen vennootschapsvormen aanduiden	HB 005 BC 026
➢ voor- en nadelen van verschillende vennootschapsvormen bespreken	HB 005 BC 027
➢ het Wetboek van Vennootschappen gebruiken	HB 005 BC 028
➢ juridische informatie toelichten	HB 005 BC 029
➢ de stappen van vorming en herstructurering van vennootschappen bespreken	HB 005 BC 030
➢ internationale vennootschapsvormen opsommen	HB 005 BC 031

3.5 Inleiding Verzekeringen (M HB 048)

3.5.1 Situering van de module in de opleiding

De cursist wordt in deze module de basisbegrippen van het verzekeringjargon bijgebracht. Via polissen worden de verschillende soorten verzekeringen besproken. Zo verkrijgt men inzicht in de technieken en werkwijze van de verzekeringsmaatschappijen. Ook de vestigingsvereisten voor het beroep van verzekeringsmakelaar worden besprokenInstapvereisten voor de module

3.5.2 Instapvereisten

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het vowassenenonderwijs.

3.5.3 Studieduur

40 lestijden

3.5.4 Basiscompetenties

Module Inleiding verzekeringen	**Code**
De cursist kan:	
➢ de basisprincipes van het verzekeringsrecht toelichten	HB 005 BC 032
➢ de deontologie van het beroep bespreken	HB 005 BC 033
➢ de vakterminologie kaderen in een juiste context	HB 005 BC 034
➢ het nut van verschillende verzekeringsproducten kritisch doorlichten	HB 005 BC 035
➢ een polis nazien, aanpassen en eventueel verbeteren	HB 005 BC 036
➢ de classificatie van verschillende soorten verzekeringen herkennen	HB 005 BC 037
➢ een geschil onderzoeken	HB 005 BC 038
➢ besluiten en aanbevelingen formuleren	HB 005 BC 039

3.6 Handels- en financiële technieken (M HB 049)

3.6.1 Situering van de module in de opleiding

In deze module moet de cursist een inzicht verwerven in de complexiteit van het hedendaagse handelsgebeuren, actuele tendensen en evolutie. Hij krijgt een totaal beeld de structuur van de Belgische distributiesector. Eveneens worden accenten gelegd op het Europees integratieproces en de gevolgen voor de handel en de werkgelegenheid. De student wordt een overzicht aangeboden van de actuele handelsdocumenten en -technieken, de financiële producten, de betalingstechnieken en de verschillende financieringstechnieken in verband met het handelsgebeuren.

3.6.2 Instapvereisten

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het vowassenenonderwijs.

3.6.3 Studieduur

60 lestijden

3.6.4 Basiscompetenties

Module Handels- en financiële technieken	Code
De cursist kan:	
➢ het ontstaan en de organisatie van de handel omschrijven	HB 005 BC 040
➢ de structuur van de handelsbalans toelichten	HB 005 BC 041
➢ de handelspolitiek en handelsverdragen verduidelijken	HB 005 BC 042
➢ de evolutie van de Europese Integratie schetsen	HB 005 BC 043
➢ de Belgische regels van de douane opzoeken en toepassen	HB 005 BC 044
➢ aspecten van handelstechnieken en financiële producten kritisch evalueren	HB 005 BC 045
➢ cijfergegevens verzamelen om een oordeel te vellen over een handelsopportuniteit	HB 005 BC 046
➢ actuele handelsdocumenten toelichten	HB 005 BC 047
➢ betaling- en financieringstechnieken ivm het handelsgebeuren bespreken	HB 005 BC 048
➢ risicobeheer beoordelen en alternatieven formuleren	HB 005 BC 049
➢ het nut van de incoterms verduidelijken	HB 005 BC 050

3.7 Personenbelasting (M HB 050)

3.7.1 Situering van de module in de opleiding

De cursist krijgt in deze module een overzicht van de structuur van de personenbelasting en leert de aangifte correct in te vullen. Alle soorten inkomsten (onroerend, pensioenen, lonen, inkomsten uit een zelfstandige activiteit….) komen aan bod. Tevens leert men de fiscale aftrekposten zoals fiscale spaarproducten en hypothecaire leningen optimaal te benutten.

3.7.2 Instapvereisten

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het vowassenenonderwijs.

3.7.3 Studieduur

40 lestijden

3.7.4 Basiscompetenties

Module Personenbelasting	Code
De cursist kan:	
➢ de categorie van belastingplichtigen aanduiden	HB 005 BC 051
➢ de belastbare inkomsten plaatsen in de juiste categorie	HB 005 BC 052
➢ een fiscale aangifte correct invullen	HB 005 BC 053
➢ de verschillende aftrekposten bespreken	HB 005 BC 054
➢ de fiscale impact van aftrekposten berekenen	HB 005 BC 055
➢ de wetgeving toepassen en probleemoplossend werken	HB 005 BC 056
➢ correct omgaan met cijfergegevens	HB 005 BC 057
➢ de beste oplossing in verschillende situaties aanduiden	HB 005 BC 058
➢ advies op maat van de klant geven	HB 005 BC 059

3.8 Management voor de financiële sector (M HB 051)

3.8.1 Situering van de module in de opleiding

In deze module worden de verschillende aspecten van operationeel management ingeoefend. Zowel het ondernemingsplan als het administratieve en organisatorisch beleid wordt bekeken vanuit diverse invalshoeken. Het commerciële en financiële luik van de onderneming worden eveneens behandeld. Kennis en inzicht van administratieve taken, compliane, boekhouding, leiding van personeel, logistieke taken en interne controle…

3.8.2 Instapvereisten

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het vowassenenonderwijs.

3.8.3 Studieduur

120 lestijden

3.8.4 Basiscompetenties

Module Management voor de financiële sector	Code
De cursist kan:	
➢ een organisatie doorlichten	HB 005 BC 060
➢ processen ontwerpen om de administratie op een efficiënte manier te organiseren	HB 005 BC 061
➢ verschillende technieken ivm personeelsbeleid toelichten	HB 005 BC 062
➢ eenvoudige handelsdocumenten correct boeken	HB 005 BC 063
➢ basisconcept van de dubbele boekhouding bespreken	HB 005 BC 064
➢ een eenvoudige boekhouding voeren	HB 005 BC 065
➢ cijfergegevens verzamelen om een financieel oordeel te vellen over een onderneming	HB 005 BC 066
➢ interne controlesystemen bespreken	HB 005 BC 067
➢ beroepsspecifieke maatregelen bespreken	HB 005 BC 068
➢ beroepsspecifieke maatregelen nauwkeurig toepassen	HB 005 BC 069
➢ het belang van een commercieel beleid toelichten	HB 005 BC 070

3.9 Theorie van de financiële verrichtingen (M HB 052)

3.9.1 Situering van de module in de opleiding

In deze module verwerft de cursist de nodige rekenvaardigheden om intrest en disconto te berekenen. Leningen en de terugbetaling daarvan, koopsommen en lijfrenteberekeningen... Uiteraard wordt ook het rendement op beleggingen besproken.
Door het maken van oefeningen wordt het denk- en redeneervermogen ontwikkeld en krijgt de cursist een inzicht in de verschillende berekeningsmethodes die banken toepassen.

3.9.2 Instapvereisten

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het vowassenenonderwijs.

3.9.3 Studieduur

40 lestijden

3.9.4 Basiscompetenties

Module Theorie van de financiële verrichtingen	Code
De cursist kan:	

➢ enkelvoudige intrest en disconto berekenen	HB 005 BC 071
➢ samengestelde intrest en disconto berekenen	HB 005 BC 072
➢ aanbod van intrestvoeten van verschillende banken vergelijken	HB 005 BC 073
➢ aflossingen en vervroegde terugbetalingen berekenen	HB 005 BC 074
➢ het belang van annuïteiten toelichten	HB 005 BC 075
➢ annuïteiten berekenen	HB 005 BC 076
➢ informatie verwerken tot een bruikbare gegevensbron	HB 005 BC 077

3.10 Statistiek en financiën (M HB 053)

3.10.1 Situering van de module in de opleiding

Deze module behandelt heel wat aspecten van gegevensverwerking. Het ordenen en voorstellen van gegevens is slechts een eerste stap. Nadien worden statistische kengetallen vastgesteld.
Zo krijgt de cursist meer inzicht in de interpretatie van statistische gegevens om die in een juiste context te plaatsen.

3.10.2 Instapvereisten

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het vowassenenonderwijs.

3.10.3 Studieduur

40 lestijden

3.10.4 Basiscompetenties

Module Statistiek en financiën	**Code**
De cursist kan:	
➢ de basisbegrippen van statistiek en financiën definiëren	HB 005 BC 078
➢ eenvoudige statistische formules toepassen	HB 005 BC 079
➢ het belang van een goede ordening van gegevens bespreken	HB 005 BC 080
➢ gegevens verhelderend voorstellen op grafische wijze	HB 005 BC 081
➢ rendementsberekening van een portefeuille evalueren	HB 005 BC 082
➢ een rendement interpreteren	HB 005 BC 083
➢ een rendement analyseren	HB 005 BC 084

3.11 Financiële en balansanalyse (M HB 054)

3.11.1 Situering van de module in de opleiding

In het kader van advisering van klanten, is het noodzakelijk dat de cursist een inzicht heeft in de financiële gezondheid van ondernemingen. Zowel op het gebied van kredietverstrekking als op het gebied van beleggingsadvies, is een grondige kennis van de jaarrekening onontbeerlijk. De cursist krijgt in deze module een inzicht in de balans- en resultatenrekening. Ook de waarderingsregels en voornaamste financiële ratio's worden besproken.

3.11.2 Instapvereisten

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het vowassenenonderwijs.

3.11.3 Studieduur

40 lestijden

3.11.4 Basiscompetenties

Module Financiële- en balansanalyse	**Code**

De cursist kan:	
➢ informatie verzamelen om inzicht te krijgen in het financiële luik van een onderneming	HB 005 BC 085
➢ de verschillende posten van een jaarrekening toelichten	HB 005 BC 086
➢ financiële informatie uit een jaarrekening halen	HB 005 BC 087
➢ een jaarrekening kritisch evalueren	HB 005 BC 088
➢ een vermogensstroomanalyse uitvoeren	HB 005 BC 089
➢ de voornaamste financiële kengetallen berekenen	HB 005 BC 090
➢ de voornaamste financiële kengetallen interpreteren	HB 005 BC 091
➢ de financiële gezondheidstoestand van een onderneming nagaan	HB 005 BC 092
➢ de financiële gezondheidstoestand van een onderneming bespreken	HB 005 BC 093
➢ verbanden leggen tussen verschillende financiële situaties in een onderneming	HB 005 BC 094
➢ mogelijke oorzaken van financiële problemen opsporen	HB 005 BC 095
➢ voorstellen formuleren indien het resultaat minder goed is	HB 005 BC 096

3.12 Communicatie en verkoop in de financiële sector (M HB 055)

3.12.1 Situering van de module in de opleiding

De module verkoopmanagement verschaft een grondig inzicht in de professionele werkzaamheden van de account manager en salesmanager. De nodige verkoopvaardigheden worden aangeleerd om een verkoopgesprek te voeren met klanten. Eveneens komt de relatie/advies-verkoopmethode aan bod. In deze module verwerf je verder een grondig inzicht in de wereld van de dienstenmarketing. Ook de professionele aanpak van een klacht wordt besproken.

3.12.2 Instapvereisten

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het vowassenenonderwijs.

3.12.3 Studieduur

40 lestijden

3.12.4 Basiscompetenties

Module Communicatie en verkoop in de financiële sector	**Code**
De cursist kan:	
➢ op een effectieve manier informatie over dienstenmarketing vergaren	HB 005 BC 097
➢ segmentatie, doelgroepkeuze en positionering binnen de marketing situeren	HB 005 BC 098
➢ een klacht op een gestructureerde en professionele manier aanpakken	HB 005 BC 099
➢ vormen van verbale en non-verbale klachten interpreteren	HB 005 BC 100
➢ klantgericht argumenteren	HB 005 BC 101
➢ op een professionele manier een commercieel gesprek voeren	HB 005 BC 102

3.13 Beurs en beleggen (M HB 056)

3.13.1 Situering van de module in de opleiding

In de banksector vormt de tak beleggen een belangrijk onderdeel van de activiteiten. In deze module wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste financiële activa. Ook wordt een kritische houding aangeleerd tegenover de aangeboden informatie. Zowel cashinstrumenten, obligaties en aandelen komen in deze module aan bod. Eveneens wordt al een korte introductie gegeven over afgeleide producten.

3.13.2 Instapvereisten

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het vowassenenonderwijs.

3.13.3 Studieduur

80 lestijden

3.13.4 Basiscompetenties

Module Beurs en beleggen	Code
De cursist kan:	
➢ informatie verzamelen over een bepaalde activaklasse	HB 005 BC 103
➢ relevante informatie uitkiezen	HB 005 BC 104
➢ de financiële terminologie uitleggen	HB 005 BC 105
➢ verbanden leggen tussen verkregen informatie	HB 005 BC 106
➢ de prijsvorming van verschillende instrumenten uitleggen	HB 005 BC 107
➢ koersgegevens interpreteren en gebruiken	HB 005 BC 108
➢ aandelen onderling vergelijken en een keuze maken	HB 005 BC 109
➢ obligaties onderling vergelijken en een keuze maken	HB 005 BC 110
➢ cashinstrumenten onderling vergelijken en een keuze maken	HB 005 BC 111

3.14 De levensverzekering (M HB 057)

3.14.1 Situering van de module in de opleiding

De cursist verwerft in deze module de nodige basiskennis en een juridisch inzicht in de belangrijkste beleggingsverzekeringen. Uitgaande van het theoretische kader wordt aan de hand van gevalstudies de verzekering als beleggingsproduct bekeken. Meer bepaald wordt nagegaan in hoeverre deze beleggingsvormen kunnen ingepast worden in een portefeuillestrategie. Niet alleen de levensverzekering, maar ook Tak-21, Tak-23 en Tak-26 worden uitvoerig besproken en kritisch geanalyseerd.

3.14.2 Instapvereisten

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het vowassenenonderwijs.

3.14.3 Studieduur

60 lestijden

3.14.4 Basiscompetenties

Module De levensverzekering	Code
De cursist kan:	
➢ het wettelijk kader van de verzekeringsproducten toelichten	HB 005 BC 112
➢ de controleorganismen bespreken	HB 005 BC 113
➢ samenstelling van een portefeuille kritisch evalueren	HB 005 BC 114
➢ financiële informatiebronnen opzoeken	HB 005 BC 115
➢ verworven informatie bespreken	HB 005 BC 116
➢ behoeften van klanten identificeren	HB 005 BC 117
➢ verbanden leggen tussen de verschillende beleggingsproducten	HB 005 BC 118
➢ verzekeringen inpassen in een beleggingsportefeuille	HB 005 BC 119
➢ een beleggingsportefeuille opvolgen en waar nodig aanpassen	HB 005 BC 120
➢ nieuwe kennis integreren in een beleggingsstrategie	HB 005 BC 121

3.15 Risk- en bankmanagement (M HB 058)

3.15.1 Situering van de module in de opleiding

In deze module leert de cursist dat een ondernemer in de internationale handel wordt geconfronteerd met commerciële, politieke en wisselrisico's. De cursist wordt vertrouwd gemaakt met de verschillende technieken om deze risico's te beperken en in te dekken. Hij leert deze technieken toepassen in concrete situaties.

3.15.2 Instapvereisten

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het vowassenenonderwijs.

3.15.3 Studieduur

60 lestijden

3.15.4 Basiscompetenties

Module Risk en bankmanagement	Code
De cursist kan:	
➢ risico's verbonden aan internationale betalingen in concrete situaties detecteren en beoordelen	HB 005 BC 122
➢ de vakterminologie correct gebruiken	HB 005 BC 123
➢ verbanden leggen tussen de gegevens en daar conclusies uittrekken	HB 005 BC 124
➢ de basisbeginselen van het indekken van renterisico's uitleggen	HB 005 BC 125
➢ indekkingtechnieken die de banken aanbieden om deze risico's te beheren beoordelen	HB 005 BC 126
➢ de rol van de bank ivm documentaire kredieten schetsen	HB 005 BC 127
➢ probleemoplossend werken voor vraagstukken van buitenlands betalingsverkeer	HB 005 BC 128
➢ adviseren in de keuze van de geschikte betalingstechnieken en de concrete modaliteiten ervan	HB 005 BC 129

3.16 Kredieten (M HB 059)

3.16.1 Situering van de module in de opleiding

De cursisten leren in deze module een kredietnegotiatie voeren met betrekking tot het risico, de verschillende kredietvormen en zekerheden, uitgaande van concrete situaties. Eveneens verwerft men een inzicht in de verschillende soorten kredieten.

3.16.2 Instapvereisten

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het vowassenenonderwijs.

3.16.3 Studieduur

80 lestijden

3.16.4 Basiscompetenties

Module Kredieten	Code
De cursist kan:	
➢ verschillende soorten kredieten bespreken	HB 005 BC 130
➢ juiste kredietvorm toepassen voor concrete gevallen	HB 005 BC 131
➢ de kosten van een krediet berekenen	HB 005 BC 132
➢ behoeften van klanten identificeren en analyseren	HB 005 BC 133
➢ de kredietwaardigheid in een dossier onderzoeken	HB 005 BC 134
➢ het dossier bekritiseren en een advies formuleren	HB 005 BC 135
➢ in concrete gevalstudies een combinatie van kredieten voorstellen	HB 005 BC 136
➢ klantgericht werken	HB 005 BC 137

3.17 Successieplanning en patrimoniaal advies (M HB 060)

3.17.1 Situering van de module in de opleiding

Hoe op een goed geplande en fiscaal-vriendelijke manier al tijdens het leven de overdracht van familiaal vermogen naar de volgende generatie organiseren? De overdracht van familiaal vermogen is een ingewikkelde juridische en fiscale kwestie. De mogelijkheden om het vermogen over te dragen zijn talrijk, maar meestal zijn de voorwaarden bijzonder strikt. In deze module worden de beginselen besproken van deze materie en geven we een overzicht van de mogelijkheden.

3.17.2 Instapvereisten

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het vowassenenonderwijs.

3.17.3 Studieduur

40 lestijden

3.17.4 Basiscompetenties

Module Successieplanning en patrimoniaal advies	Code
De cursist kan:	
➢ de vakterminologie correct gebruiken	HB 005 BC 138
➢ de beginselen van erfrecht uitleggen	HB 005 BC 139
➢ een aangifte van nalatenschap bespreken	HB 005 BC 140
➢ de fiscale impact van de erfopvolging bespreken	HB 005 BC 141
➢ de noodzaak om aan successieplanning te doen aantonen	HB 005 BC 142
➢ de soorten testamenten uitleggen	HB 005 BC 143
➢ technieken uitleggen om aan familiale vermogensoverdracht te doen	HB 005 BC 144
➢ kennis van het erfrecht in een commercieel gesprek bij klanten toepassen	HB 005 BC 145

3.18 Portfoliomanagement (M HB 061)

3.18.1 Situering van de module in de opleiding

In deze module wordt er verder gebouwd op eerder geziene kennis en wordt er geleerd op een verantwoorde wijze een portefeuille samen te stellen en te beheren. Zelfstandig werken en toepassen van de aangeleerde technieken staan hier centraal. Het uitkiezen van aandelen (stockpicking) volgens de fundamentele en technische analyse, de samenstelling van het vastrentend gedeelte volgens de regels van de kunst... Na het volgen van deze module is de cursist in staat om als beleggingsadviseur van start te gaan.

3.18.2 Instapvereisten

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het vowassenenonderwijs.

3.18.3 Studieduur

60 lestijden

3.18.4 Basiscompetenties

Module Portfoliomanagement	Code
De cursist kan:	
➢ de financiële informatiebronnen bespreken	HB 005 BC 146
➢ de jaarrekeningen gebruiken om bedrijfsresultaten te evalueren	HB 005 BC 147
➢ verschillende aandelen met elkaar vergelijken binnen sectoriele mogelijkheden	HB 005 BC 148
➢ verbanden leggen tussen de gegevens en daar conclusies uittrekken	HB 005 BC 149

➢ een beleggingsportefeuille structureren	HB 005 BC 150
➢ obligaties selecteren rekening houdend met de marktevoluties	HB 005 BC 151
➢ kwantitatieve modellen bij de selectie van effecten toepassen	HB 005 BC 152
➢ beleggingsvormen beoordelen en inpassen in een portefeuille	HB 005 BC 153

3.19 Ongevallen-, ziekte-, en invaliditeitsverzekering (M HB 062)

3.19.1 Situering van de module in de opleiding

Via deze module verwerft de cursist inzicht in de ongevallenpolissen, hospitalisatieverzekeringen en de verzekeringen tegen ziekte- en invaliditeit. Dit stelt de cursist in staat om deze verzekeringen via een kritische analyse bij uw potentiële klant te bespreken. De cursus gaat uit van praktische cases.

3.19.2 Instapvereisten

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het vowassenenonderwijs.

3.19.3 Studieduur

60 lestijden

3.19.4 Basiscompetenties

Module Ongevallen, ziekte- en invaliditeitsverzekering	Code
De cursist kan:	
➢ de wettelijk verplichte ziekteverzekering uitleggen	HB 005 BC 154
➢ de persoonlijke en collectieve ongevallenverzekeringen bespreken	HB 005 BC 155
➢ het belang van een verzekering gewaarborgd inkomen onderkennen	HB 005 BC 156
➢ aan de hand van een polis de hospitalisatieverzekering bespreken	HB 005 BC 157
➢ aan de hand van een polis de zorgverzekering bespreken	HB 005 BC 158
➢ de reis- en bijstandsverzekering uitleggen	HB 005 BC 159
➢ verzekeringsmaatschappijen onderling vergelijken	HB 005 BC 160
➢ een gepast verzekeringsvoorstel formuleren aan een klant	HB 005 BC 161

3.20 Brandverzekering en industriële risico's (M HB 063)

3.20.1 Situering van de module in de opleiding

Uitgaande van een theoretische opbouw van de verschillende bestanddelen van de brand- en industriële risicoverzekeringen verkrijgen de cursisten in deze module het nodige inzicht. Door middel van concrete voorbeelden, toepassingen, berekeningen en polisanalyse wordt een praktijkgerichte vorming beoogd.

3.20.2 Instapvereisten

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het vowassenenonderwijs.

3.20.3 Studieduur

60 lestijden

3.20.4 Basiscompetenties

Module Brandverzekering en industriële risico's	Code
De cursist kan:	
➢ de specifieke wetgeving betreffende brandverzekering uitleggen	HB 005 BC 162
➢ de poliswaarborgen en polisuitsluitingen toelichten	HB 005 BC 163
➢ de evolutie in het eigen vakdomein schetsen	HB 005 BC 164
➢ de diverse schattingsmethodes onderkennen	HB 005 BC 165

➢ schattingsmethodes in praktijk brengen en berekeningen maken	HB 005 BC 166
➢ de schade begroten	HB 005 BC 167
➢ schadeberekening en regelingen voorstellen	HB 005 BC 168
➢ de gepaste risicoverzekeringen voorstellen aan de klanten	HB 005 BC 169

3.21 Verzekeringsrecht en verzekeringen BA (M HB 064)

3.21.1 Situering van de module in de opleiding

De cursist verwerft in deze module de nodige basiskennis en een juridisch inzicht in de belangrijkste burgerlijke aansprakelijkheidsverzekeringen voor particulieren en bedrijven. Uitgaande van een theoretische opbouw en een wettelijke basis wordt d.m.v. toepassingen, voorbeelden en casussen, zowel een theoretisch als een praktische vorming beoogd.

3.21.2 Instapvereisten

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het vowassenenonderwijs.

3.21.3 Studieduur

60 lestijden

3.21.4 Basiscompetenties

Module Verzekeringsrecht, verzekeringen BA en autoverzekering	Code
De cursist kan:	
➢ de specifieke wetgeving inzake BA uitleggen	HB 005 BC 170
➢ de poliswaarborgen en polisuitsluitingen toelichten	HB 005 BC 171
➢ de tak burgerlijke aansprakelijkheid toelichten	HB 005 BC 172
➢ de tarificaties en polisvoorwaarden vergelijken	HB 005 BC 173
➢ schattingsmethodes in praktijk brengen en berekeningen maken	HB 005 BC 174
➢ de premie berekenen	HB 005 BC 175
➢ de schadegevallen in B.A. begroten en een regeling voorstellen	HB 005 BC 176
➢ de gepaste risicoverzekeringen voorstellen aan de klanten	HB 005 BC 177

3.22 De automobielverzekering (M HB 065)

3.22.1 Situering van de module in de opleiding

De cursist verwerft in deze module de nodige basiskennis en een juridisch inzicht in de belangrijke tak van de automobielverzekering. Uitgaande van een theoretische opbouw en een wettelijke basis wordt d.m.v. toepassingen, voorbeelden en casussen, zowel een theoretisch als een praktische vorming beoogd.

3.22.2 Instapvereisten

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het vowassenenonderwijs.

3.22.3 Studieduur

60 lestijden

3.22.4 Basiscompetenties

Module De automobielverzekering	Code
de cursist kan:	
➢ de tak automobielverzekering afbakenen	HB 005 BC 178
➢ de tak autoverzekering toelichten	HB 005 BC 179
➢ de tarificatie en polisvoorwaarden bespreken	HB 005 BC 180

➢ schattingsmethodes toelichten	HB 005 BC 181
➢ de premie kritisch vergelijken	HB 005 BC 182
➢ schadegevallen in autoverzekeringen begroten	HB 005 BC 183
➢ de gepaste automobielverzekering voorstellen aan de klanten	HB 005 BC 184

3.23 Bijzondere topics voor de financiële sector (M HB 066)

3.23.1 Situering van de module in de opleiding

Via externe en interne bronnen trachten we in dit leervak recente wijzigingen in de wetgeving en andere actuele onderwerpen aan te brengen.

3.23.2 Instapvereisten

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het vowassenenonderwijs.

3.23.3 Studieduur

40 lestijden

3.23.4 Basiscompetenties

Module Bijzondere topics voor de financiële sector	Code
De cursist kan:	
➢ recente wijzigingen in het vakgebied toelichten	HB 005 BC 185
➢ nieuwe regels erkennen en toepassen	HB 005 BC 186
➢ aanbevelingen formuleren aan de hand van nieuwe informatie	HB 005 BC 187
➢ de evoluties binnen de sector volgen	HB 005 BC 188

3.24 Praktijkleren (M HB 067)

3.24.1 Situering van de module in de opleiding

Deze module moet de cursist de kans bieden kennis te maken met de beroepspraktijk. Kennis, vaardigheden en attitudes bijgebracht in de HBO-opleiding krijgen een praktische toetsing in het werkveld en worden er tevens verder ontwikkeld. De sleutelvaardigheden en specifieke beroepsgerichte competenties zullen bij dit praktijkleren verder ontwikkeld worden:

- Uitdiepen van de theoretische kennis
- Vaardigheden op het vlak van interpersoonlijke relaties, teamwork, omgaan met informatie, omgaan met taken, persoonlijk functioneren, redeneervaardigheid, en administratieve vaardigheden
- Attitudes zoals accuratesse, flexibiliteit, omgaan met stress, organisatievermogen, doorzettingsvermogen, kritische ingesteldheid, resultaatgerichtheid, het omgaan met gelden van anderen volgens strikte deontologische codes, kwaliteitsbewustzijn, empathie, contactbereidheid, leergierigheid, zelfstandigheid, zin voor samenwerking en assertiviteit.
- De duur van deze stage, werkplekleren of eindwerk is voldoende lang opdat de student zich volledig zou kunnen inleven in zijn werksituatie. Bij dit praktijkleren leert de student zelfstandig een rapport opstellen. Hij leert dat rapporteren daar waar nodig, dient beperkt te worden tot het essentiële en dat de conclusievorming eenduidig, klaar en coherent moet zijn.

De verschillende mogelijkheden zijn stage, werkplekleren of de grondige uitwerking van een casestudie.

3.24.2 Instapvereisten

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het vowassenenonderwijs.

3.24.3 Studieduur

60 lestijden

3.24.4 Basiscompetenties

Module Praktijkleren	Code
De cursist kan:	
➢ de in de opleiding aangebrachte competenties integreren in een werkomgeving	HB 005 BC 189
➢ vlot en zelfstandig de wetgeving toepassen	HB 005 BC 190
➢ een dossier behandelen	HB 005 BC 191
➢ binnen de beschikbare termijn informatie op een doeltreffende manier verzamelen	HB 005 BC 192
➢ gegevens gestructureerd samenbrengen en op een originele manier voorstellen en bewerken	HB 005 BC 193
➢ eventuele hiaten in de informatie onderkennen	HB 005 BC 194
➢ onverwachte situaties opvangen en beheersen en probleemoplossend werken	HB 005 BC 195
➢ eindconclusies op een vlotte manier presenteren	HB 005 BC 196